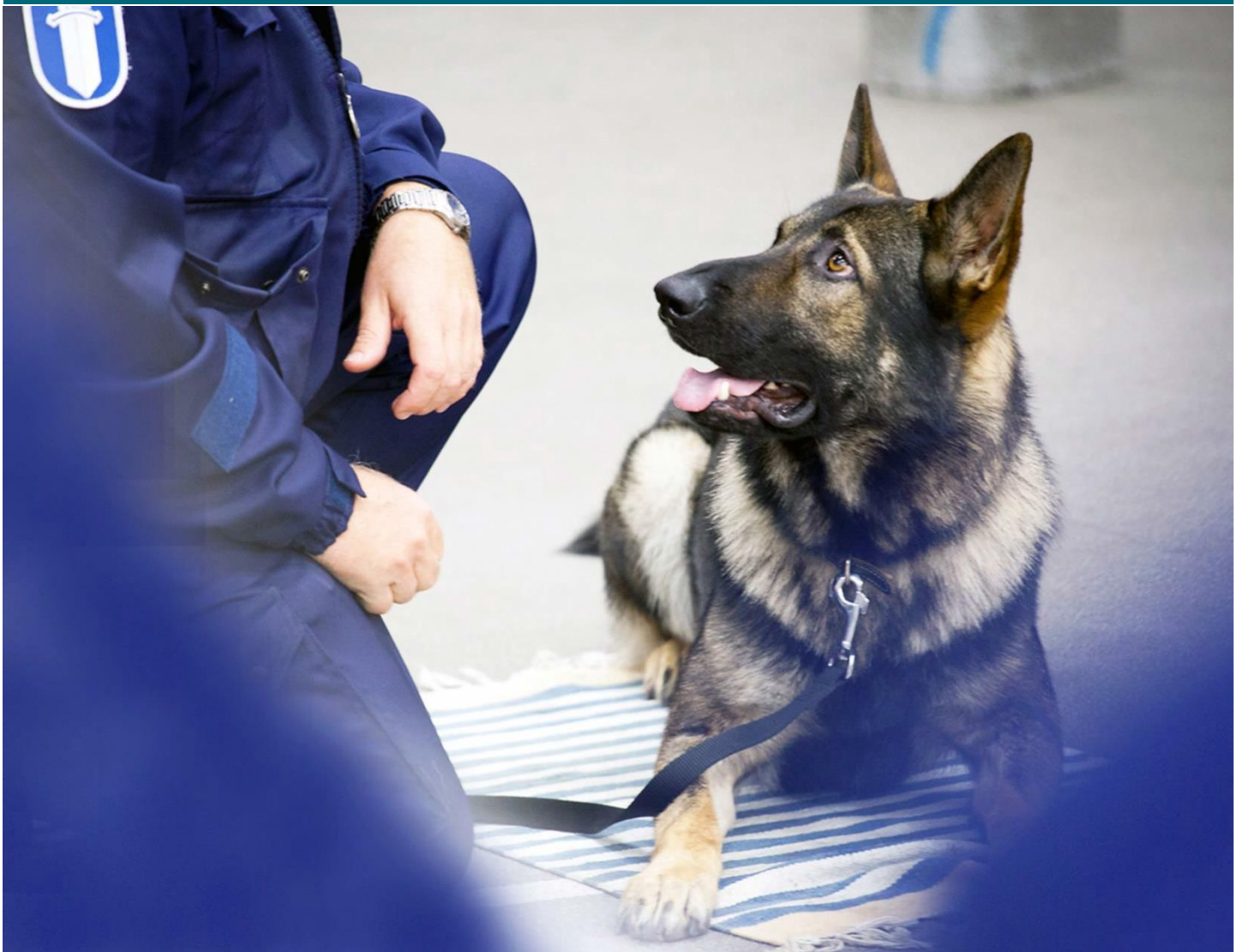

Specialiseringsstudier för patrullhundförare (40 sp) läroplan 2023–2024

Polisyreshögskolans styrelse har godkänt läroplanen för specialiseringsstudier för patrullhundförare 30.11.2022 (POL-2020-38160).

Innehåll

1 Målet: yrkesskicklighet	2
2 Pedagogiska riktlinjer bakom läroplanen	3
3 Hållbar utveckling inom polisutbildningen	5
4 Kompetensbaserad läroplan	5
5 Antagning av sturedande och studiernas tid	6
6 Deltagande i undervisningen	7
7 Bedömning av studiepresentationer	8
8 Respons från studerande	9
9 Uppgifter om studieperiodernas undervisnings- och genomförandeplaner	9
10 Utbildningens struktur och delområden	9
11 Genomgående linjer i utbildningen	10
11.1 Allmän kompetens	10
11.2 Skyddsutbildning	11
11.3 Spårutbildning	11
11.4 Sökutbildning	12
12 Specialstudier för patrullhundförare: moduler	12
12.1 Modul 1: Grunderna för polishundverksamheten (10 sp)	12
12.2 Modul 2: Grundutbildning för polishund (17 sp)	14
12.3 Modul 3: Fördjupning i polishundföraruppgifter (10 sp)	15
12.4 Modul 4: Utvecklingsuppgift (3 op)	16
13 BILAGA 1: Granskning av polishundars uppförande	17
14 BILAGA 2: Prestationskrav i Patrullhundens Uthållighetsprov (AD-prov)	20

1 Målet: yrkesskicklighet

Specialiseringsstudierna är långvariga utbildningar avsedda att genomföras efter en högskoleexamen, för att främja den professionella utvecklingen och specialiseringen hos personer som redan har verkat i arbetslivet. Med hjälp av specialiseringsstudierna bereds systematiska möjligheter för dem som redan har fullgjort en grundutbildning (polis (YH) eller tidigare examen) och verkat i arbetslivet att fördjupa sin sakkunskap, inrikta sin kompetens mot nya uppgifter i en utbildning med andra syften än avläggande av examen och att smidigt tillgodose behov som påkallas av nya områden som kräver sakkunskap.

Polisen förutsätts besitta mångsidig kompetens som bygger på värderingar och handlingsprinciper i polisarbetet som är allmänt vedertagna. Polisyreshögskolans uppgift är att förmedla högskoleundervisning inom branschen för inre säkerhet som grundar sig på forskning

och kulturella utgångspunkter. Undervisningen ska förbereda de studerande för professionella expert- och ledningsuppgifter och dessutom stödja individens yrkesmässiga utveckling och främja ett livslångt lärande. Därutöver bedriver Polisyrkeshögskolan tillämpat forsknings- och utvecklingsarbete som främjar planering och utveckling av polisverksamheten och den inre säkerheten samt undervisningen vid Polisyrkeshögskolan.

Utbildningen inom polisbranschen regleras av lagen om Polisyrkeshögskolan (1164/2013) och statsrådets förordning om Polisyrkeshögskolan (282/2014) samt av föreskriften om polishundverksamhet i anslutning till specialiseringsstudier för patrullhundförare (POL-2016-5513).

I Polisstyrelsens föreskrift "Polishundsverksamhet" (POL-2016-5513) fastställs att utbildningen av patrullhundförare och specialhundförare ger behörighet för polishundförarens uppgifter. Specialiseringsstudierna för patrullhundförare motsvarar den utbildning för patrullhundförare som nämns i föreskriften.

Målet med specialiseringsstudierna för patrullhundförare är att den studerande ska få tillräckliga grundläggande kunskaper för att utbilda hunden till patrullhund.

Studerande som utexaminerats från specialiseringsstudier för patrullhundförare:

- kan bedöma sin egen yrkesmässiga mognad som patrullhundförare
- behärskar de med tanke på polishundverksamheten viktigaste befogenhets-, maktmedels- och djurskyddsbestämmelserna och kan tillämpa dem i sina arbetsuppgifter och vid hundskötsel.
- utbilda en patrullhund i olika utbildningsområden och känna till prestationskraven för en patrullhund
- kan använda patrullhund i polisverksamheten
- kan sköta hundens hälsa och näring.

Den studerande får ett betyg över sin utbildning från Polisyrkeshögskolan.

2 Pedagogiska riktlinjer bakom läroplanen

Framtidens säkerhet med poliskompetens

Hos oss förenas en stark poliskompetens, högskoleutbildning och de kunskaper, färdigheter och attityder som dessa kräver. Vi utbildar experter på inre säkerhet och ledarskap som arbetar etiskt och lär sig nytt under hela sin karriär.

Genom förutseende utbildning svarar vi på förväntningarna på polisen och förändringarna i verksamhetsmiljön. Vi provar modigt något nytt. Vi uppmuntrar alla till att delta i forskning och utveckling av praxis i arbetslivet.

Vi bygger upp en gemensam uppfattning om vår utbildningsverksamhet och säkerställer ett djupgående lärande samt en välmående högskolegemenskap. Vi stöder studie- och arbetsförmågan enligt principerna för en lärande organisation.

Så når vi målen

Verksamhet med sikte på framtiden

- Vi utnyttjar systematiskt prognostiserings- och verksamhetsmiljöinformation i planeringen av utbildningsverksamheten.
- Vi utvecklar målen för kunnandet, innehållet, undervisnings- och bedömningsmetoderna samt inlärningsmiljöerna utifrån forskningsdata och bästa praxis.
- Vi stärker motsvarigheten till arbetslivet genom arbetsrotation och andra metoder för kompetensutveckling.

En kompetent högskolegemenskap

- Vi planerar och genomför utbildningarna enligt principerna för linjärt lärande.
- Vi uppmuntrar till att tänka, agera, undersöka och pröva kreativt.
- Vi värdesätter och stöder kontinuerlig kompetensutveckling.

Starka partnerskap

- Vi arbetar aktivt i utbildnings-, forsknings- och myndighetsnätverk som stöder undervisningen och studierna.
- Vi utvecklar vår utbildning och arbetslivet tillsammans med våra partner.
- Vi erbjuder mångsidiga student- och personalutbyten samt möjligheter för kors-studier.

Samhälleligt ansvar

- Vi förverkligar våra mål för hållbar utveckling och stärker vårt kunnande om ansvarfullhet.
- Vi följer undervisningens, forskningens, den öppna vetenskapens och polisens etiska principer.
- Vi stöder många olika sätt för inlärande.

Principerna för vår utbildningsverksamhet

Fokus på studeranden

Den studerande är en aktiv aktör. Vi beaktar många slags studerande. Vi garanterar en förtroendefull och trygg atmosfär. Vi främjar inläringen med mångsidiga undervisningsmetoder, bedömningspraxis samt autentiska och digitala inlärningsmiljöer. Vi uppmuntrar till respons.

Gemenskap

Vi studerar, undervisar och arbetar i multiprofessionella grupper. Vår utbildningsverksamhet bygger på samläroverksamhet. Vi uppmuntrar till att dela kompetens och information samt att pröva nya metoder. Vi tar ansvar för vår egen och varandras välmående. Tillsammans stärker vi en interaktiv högskolegemenskap.

Kompetensbaserad läroplan

Vår utbildningsverksamhet grundar sig på den nationella referensramen för examina. Genom kompetensbaserade läroplaner säkerställer vi högskolenivån, närheten till arbetslivet samt utvecklingen av yrkesmässiga och allmänna kompetenser.

Delat pedagogiskt ledarskap

Hos oss är det pedagogiska ledarskapet fördelat. Vi främjar samarbetet och kollegialiteten mellan aktörerna. Vi stöder och styr planeringen och utvecklingen av utbildnings-verksamheten samt det vardagliga undervisningsarbetet. Vi leder kompetens som hjälper individen, teamet och hela organisationen att lära sig, utvecklas och uppnå målen.

3 Hållbar utveckling inom polisutbildningen

Polisens vision är: Polisen är allas trygghet, under alla tider. Polisens mål är att:

- trygga vardagen och hålla tilliten till polisen hög
- förhindra brott och störningar i förväg
- effektivt avslöja och utreda i synnerhet allvarliga brott
- producera moderna, säkra och utvecklande tjänster
- samarbeta och kommunicera effektivt.

Rättvisa, kompetens, service och personalens välbefinnande är värderingar som styr polisens arbete. Polisen har år 2019 fastställt en etisk kod.

Hållbar utveckling delas ofta in i en ekologisk, ekonomisk och sociokulturell dimension som påverkar varandra (Rohweder L. m.fl. 2008).¹

Utbildningens ekologiska hållbarhet kan främjas till exempel genom undervisningsmetoder som sparar naturresurser, såsom nätstudier eller utnyttjande av simuleringar. Ekonomisk hållbarhet ställer ramvillkoren för planeringen och genomförandet av YH-examensutbildningen för polis.

Sociokulturell hållbarhet är en naturlig del av polisutbildningen och dess innehåll. Den syns bland annat i respekten för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna samt för jämställdheten och jämlikheten både i utbildningens innehåll och i genomförandet. Polisverksamhetens sociokulturella dimension mäts regelbundet genom polisbarometern, vars resultat berättar om förtroendet för polisen. Polisyreshögskolans utbildning stöder i synnerhet en sociokulturellt hållbar utveckling i samhället. Målet är att utbilda poliser som handlar jämlikt, jämställt, rättvist och etiskt.

4 Kompetensbaserad läroplan

Polisyreshögskolans läroplaner är kompetensbaserade. I kompetensbaserade läroplaner definieras kompetensmålen för examen och examensstudierna, det vill säga vad den studerande ska veta, förstå och kunna som ett resultat av inlärningsprocessen. Bedömningen

---

¹ Rohweder Liisa, Virtanen Anne, Tani Sirpa, Kohl Johanna ja Arja Sinkko (2008). Näkökulmia opetukseen ja oppimiseen. Rohweder, L. & Virtanen, A. (toim.). Kohti kestäväää kehitystä. Pedagoginen lähestymistapa. Opetusministeriön julkaisuja 2008:3. Tillgänglig elektroniskt: [Kohti kestäväää kehitystä Pedagoginen lähestymistapa \(valtioneuvosto.fi\)](http://www.valtioneuvosto.fi).

fokuserar på inlärningsresultaten och grundar sig på kompetensmålen. Bedömningens principer beskrivs i Polisyreshögskolans examensstadga.

Faktorer som styr undervisningen och studierna är att ett målinriktat kunnande utvecklas, att inlärandets perspektiv stärks och att arbetslivsorienterade studiehelheter byggs upp.

Kompetensbasen i specialiseringsstudierna är bland annat följande: ²

- den studerandes självbedömning har en betydande roll på studievägen
- läraren har en stark roll som handledare och identifierare av kompetens
- läroplanen bygger på kompetensområden som är relevanta för arbetslivet
- kompetensområdena innehåller kompetensmål som utgår från de studerande
- tydliga bedömningskriterier har fastställts för kompetensmålen
- kompetensen bedöms kontinuerligt, mångsidigt och av många bedömare.

5 Antagning av sturedande och studiernas tid

Till specialiseringsstudier för patrullhundförare kan söka en polis som innan utbildningen inleds har minst två (2) års arbetserfarenhet av polisens uppgifter på fältet efter att ha avlagt grundutbildningen för polis (grundexamen för polis, polis (YH) -examen).

Polisenheterna väljer vilka poliser som ska skickas till hundförarutbildningen. Sökandens lämplighet för polishundförarens arbete bedöms under utbildningen vid polishundsinsättningen.

Polishundsinsättningen skaffar och äger de hundar som polisen kommer att använda. Hundföraren förutsätts ha ett långvarigt engagemang i yrket.

Efter specialiseringsstudierna för patrullhundförare kan den studerande godkännas för fortbildning för patrullhundförare, där patrullhundföraren kan specialisera sig på att söka antingen narkotika, sprängämnen, brännbara vätskor, lukt av avlidna eller något annat ämne eller som figurant. Efter specialiseringsutbildningen för patrullhundförare kan hundföraren arbeta med specialefterspaningsuppgifter inom sitt utbildningsområde eller som figurant.

Specialiseringsstudierna för patrullhundförare omfattar 40 studiepoäng och den målsatta tiden för avläggande av dem är 2,5 år. Den studerandes studierätt är utöver den egentliga studietiden ett år.

En studerandes studier kan avbrytas på motiverad framställning av den polisenhet som kommanderat honom eller henne till studierna för högst (1) ett år. Chefen för studieärenden vid Polisyreshögskolan avgör ett förslag om avbrott och fattar ett skriftligt beslut om detta. Ett avbrott som beviljats på framställning av en polisenhet förbrukar inte tidsfristen för studierätten.

Om en studerande som antagits till specialiseringsstudier avstängs från tjänsten eller hans eller hennes polismanstjänst upphör under studietiden, fattar chefen för studieärenden vid Polisyreshögskolan ett skriftligt beslut om huruvida den studerande också samtidigt förlorar sin

---

² Alaniska, Hanna, Keurulainen Harri, Tauriainen Tiia-Mariia (toim.) 2019. Osaamisperustaisia käytäntöjä korkeakouluissa. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut, ePooki 58/2019.

studierätt. Chefen för studieärenden vid Polisyreshögskolan kan på skriftlig ansökan av den som på detta sätt förlorat sin studierätt besluta om återställande av studierätten, om frånvaron från polismanstjänsten har varit mindre än sex (6) månader. Till den skriftliga ansökan ska bifogas utlåtande om godkännande av kommendering till specialiseringsstudier från polisenheten för den polisman som återgått till polismanstjänsten och som ansöker om ny studierätt.

På övriga grunder för indragning av studierätten och avbrytande av studierna samt på det disciplinära förfarandet tillämpas 37, 38, 39 och 40 § i lagen om Polisyreshögskolan (1164/2013) till den del de kan avgöras av Polisyreshögskolan. Vid beslutsförfarandet kan Polisyreshögskolan begära utlåtande av den polisenhet som kommenderat den studerande för studierna.

Närmare bestämmelser om grunderna för indragning av studierätten och avbrytande av studierna samt om det disciplinära förfarandet finns i lagen om Polisyreshögskolan (1164/2013, 37, 38, 39 och 40 §).

6 Deltagande i undervisningen

Studierna förutsätter närvaro vid föreläsningar och övningar.

Framsteg i utbildningen förutsätter att den studerande fullgör samtliga studieprestationer i utbildningen med godkänt vitsord. I specialiseringsstudierna ingår ett utvecklingsarbete.

Om den studerande inte blir godkänd i en studieperiod, ska han eller hon på nytt delta i studieperiodens undervisning på ett sätt som avtalas med studieperiodens ansvariga lärare, om den återstående studierättstiden tillåter det. Den ansvariga läraren ska diskutera förutsättningarna för en ny studieperiod med den studerande och dennes närmaste chef som hör till befälet innan den studerande förordnas att avlägga studiehelheten på nytt på grund av dålig studieframgång.

Alla studerande som bedriver specialiseringsstudier för patrullhundförare är i princip tjänstemän som av en polisenhet har kommenderats till utbildning och som genom att delta i utbildningen uppfyller den tjänstgöringsskyldighet som åligger en tjänsteman.

Beslut om kort frånvaro från utbildningen om högst en vecka fattas av den studerandes direkta förman i befälsställning. Vid längre frånvaro ska den kommenderande enheten lägga fram ett förslag om avbrott i studierna.

En enskild lärare har rätt att bevilja frånvaro för högst en dag i sådana synnerligen tvingande situationer som förutsätter frånvaro och i vilka den studerande inte har haft möjlighet att anhålla om tillstånd till frånvaro av sin direkta förman i befälsställning. En studerande ska i händelse av sjukdom sjukanmäla sig för denna frånvaro enligt anvisningarna för normal sjukanmälan på arbetsplatsen och dessutom även till den ansvariga läraren. Den ansvarige läraren underrättar den studerandes förman i befälsställning om den studerandes samtliga fall av frånvaro.

Om den studerande är frånvarande under närundervisningsperioden ska han eller hon separat avlägga de ersättande övningar eller inlärningsuppgifter som den ansvariga läraren för

studieperioden bestämmer eller vid behov avlägga studiehelheten på nytt. Den ansvariga läraren ska överlägga med den studerande och dennes närmaste chef som hör till befälet om förutsättningarna för fortsatta studier innan den studerande åläggs att på grund av frånvaro avlägga studiehelheten på nytt.

7 Bedömning av studiepresentationer

Genom utvärderingen handleds den studerande och därmed säkerställs det att målen för studierna uppnås. Utvärderingen av studierna utgör en del av inlärnings- och undervisningsprocessen. Grundprincipen för utvärderingen är att den studerandes prestationer jämförs med läroplanens kunskapsmål.

Studieperiodernas studieprestationer bedöms efter modulernas slut. Prestationerna bedöms med skalan godkänd/underkänd och utvecklingsuppgiften på skalan 0–5. För att slutföra studierna med godkänt resultat måste den studerande delta i undervisningen och uppnå alla studieprestationer i moduler samt en godkänd prestation i utvecklingsarbetet.

Modulerna kan omfatta en eller flera prestationer som bedöms på det sätt som anges i genomförandeplanen. En underkänd studieprestation kan förnyas två gånger. Den behöriga läraren meddelar den studerande hur och när prestationen kan förnyas. Nya och ersättande prestationer bedöms på samma grunder som den ursprungliga prestationen.

Om den studerande inte såsom ovan beskrivits blir godkänd i en modul, ska den studerande på nytt delta i modulens undervisning på ett sätt som avtalas med den ansvariga läraren, om den återstående studierättstiden tillåter det. Den ansvariga läraren ska överlägga med den studerande och dennes närmaste i befälsställning om förutsättningarna för fortsatta studier innan den studerande åläggs att avlägga studiehelheten på nytt.

Resultaten av studieprestationerna utvärderas och offentliggörs senast inom tre (3) veckor. Detta förutsätter att den studerande har utfört de studieprestationer som krävs inom utsatt tid.

Studerandena har rätt att få reda på vilka bedömningsgrunder som tillämpats på deras studieprestationer. Den studerande har också möjlighet att titta på sina bedömda skriftliga eller på annat sätt lagrade studieprestationer.

En studerande som är missnöjd med bedömningen av studieprestationerna kan skriftligen begära rättelse av den lärare som utfört bedömningen. Begäran om rättelse ska göras inom 14 dagar från det att den studerande har haft möjlighet att för sin egen del få kännedom om resultaten av bedömningen och tillämpningen av bedömningsgrunderna. En studerande som är missnöjd med ovan nämnda beslut kan skriftligen söka rättelse hos Polisyreshögskolans examensnämnd inom 14 dagar från det att han eller hon har fått del av beslutet. I Polisyreshögskolans examensnämnds beslut med anledning av rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär (Lagen om Polisyreshögskolan, 34 §).

8 Respons från studerande

Respons på studierna samlas in regelbundet. Utöver studeranderesponsen har de studerande möjlighet att kontinuerligt ge öppen respons via Polisyrkeshögskolans gemensamma responskanal.

9 Uppgifter om studieperiodernas undervisnings- och genomförandeplaner

Läroplanen är en sammanfattande beskrivning av de studieprestationer som fordras. Polisyrkeshögskolans styrelse godkänner läroplanen.

I läroplanen beskrivs strukturen för specialiseringsstudierna för patrullhundförare. Läroplanen är en helhetsbeskrivning av examen. Studiernas närmare innehåll och genomförande beskrivs i genomförandeplanen. Genomförandeplanen godkänns av utbildningschefen.

I modulens läroplansuppgifter beskrivs:

- omfattning
- beskrivning
- kompetensmål
- ämnesområden
- prestationskrav och bedömning
- bedömningskala
- tidigare studier.

I uppgifterna för genomförandeplanen beskrivs:

- innehåll
- genomförandesätt
- den studerandes arbetsmängd
- obligatorisk litteratur
- bedömningskriterier
- tillgodoräknande
- information om lärarna.

Vid analys av skriftliga arbeten och utvecklingsarbetet används programmet för identifiering av plagiat. I handläggning av fall av studiefusk följs Polisyrkeshögskolans anvisning för handläggning av fall av studiefusk.

10 Utbildningens struktur och delområden

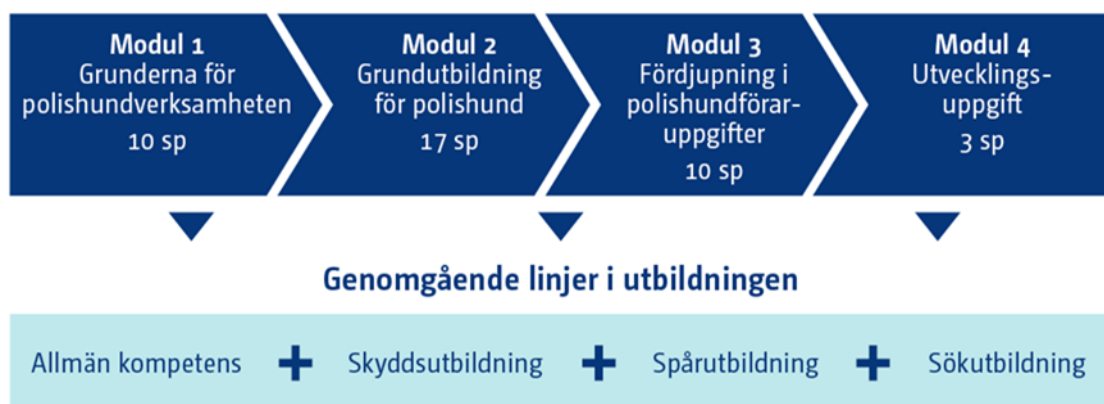
Studierna består av sammanlagt fyra moduler: Grunderna i polishundverksamhet (10 sp), Grundutbildning för polishund (17 sp), Fördjupning i polishundföraruppgifter (10 sp) samt

utvecklingsuppgift (3 sp). Varje modul har som genomgående linjer: 1) allmän kompetens, 2) efterspaningsutbildning (person- och föremålssökning), 3) spårutbildning och 4) skyddsutbildning (användning av maktmedel). Varje modul fokuserar på övningar som beaktar hundens ålder och utvecklingsperiod.

Modulerna genomförs som närstudier och distansstudier samt som nätstudier. Efter närundervisningsperioden finns alltid en distansstudieperiod under vilken den studerande utför de inlärningsuppgifter som krävs och utbildar sin hund vid sidan av sitt arbete och under ledning av sin gruppleddare.

Studierna framskrider i regel tidsmässigt så att övergången till följande modul förutsätter att föregående moduler har avlagts med godkänt resultat.

I studierna ingår en utvecklingsuppgift som inleds under modul 2.

Figur 1 Specialiseringsstudier för patrullhundförare (40 sp).

11 Genomgående linjer i utbildningen

11.1 Allmän kompetens

Den studerande bekantar sig med hur man styr en hund i lydness- och kontrollövningar, fördjupar sin kompetens inom hundens hälsovård, utfodring och förebyggande av olycksfall. I utbildningen ingår polishundarnas beteendekontroll och uthållighetsprov.

Kunskapsmål

Den studerande kan

- utbilda hunden tryggt i lydness- och kontrollövningar i dess olika åldrar
- hantera hunden i olika situationer och aktiviteter
- ge polishunden nödvändig första hjälpen
- grunderna för anordnande av hälsovård för hund
- förebygga hundskador och farliga situationer

- upprätthålla hundens fysiska och psykiska välbefinnande.

Ämnesområden

- Hundens beteende och inläring
- Utbildning av hunden i olika situationer och på olika platser
- Lydnadsträning
- Hälsovård för hundar
- Utbildning i första hjälpen för hund
- Saker som bestämmer, styr och avtalar polishundsverksamheten

11.2 Skyddsutbildning

Den studerande sätter sig in i hur hunden lär sig och hur man styr hunden under olika skyddsövningar. Utbildningen omfattar ibruktagningsgranskning av maktmedel och ger färdigheter att utbilda hunden i den kommande granskningen av utbildningsnivån.

Kunskapsmål

Den studerande kan

- utbilda hunden tryggt i skyddsövningar i dess olika åldrar
- använda olika skyddsredskap under övningarna
- träna hunden med en munkorg
- använda hunden som maktmedelsredskap i olika situationer
- utnyttja polisens specialkompetens, specialgrupper samt andra myndigheters kompetens.

Ämnesområden

- Hundens beteende och inläring
- Utbildning av hunden i olika situationer och på olika platser
- Lydnadsträning
- Hantering vid användning av maktmedel
- Befogenheter, samarbete och handräckning
- Specialkompetens i hundverksamhet och gruppverksamhet
- Hundverksamhet i situationsorganisationen

11.3 Spårutbildning

Den studerande sätter sig in i hur hunden lär sig och hur man styr en hund i olika spårningssituationer. Utbildningen innehåller ibruktagningsgranskning för spår.

Kunskapsmål

Den studerande kan

- utbilda hunden i spårning i dess olika åldrar
- använda olika metoder vid övningar
- utbilda hunden att spåra på olika underlag
- använda hunden för att spåra i olika situationer
- utnyttja polisens specialkompetens, specialgrupper samt andra myndigheters kompetens.

Ämnesområden

- Hundens beteende och inläring
- Inverkan av olika årstider och terräng på spårning
- Utbildning av hunden i olika situationer och på olika platser
- Hantering vid spårning
- Befogenheter, samarbete och handräckning
- Specialkompetens i hundverksamhet och gruppverksamhet
- Hundverksamhet i situationsorganisationen
- Spårning av försvunnen person

11.4 Sökutbildning

Den studerande gör sig förtrogen med olika terräng- och föremålssökningar som görs tillsammans med polishunden. Utbildningen omfattar ibruktagningsgranskning av person- och föremålssökning.

Kunskapsmål

Den studerande kan

- utbilda hunden i spårning i dess olika åldrar
- ibruktagningsgranskning av person- och föremålssökning
- använda olika metoder vid övningar
- utbilda hunden i rätt uttryckssätt vid både föremåls- och personsökning
- träna självständigt med hunden på terräng- och föremålssökning
- styra sin hund så att den kan användas i föremåls- och personsökningsuppgifter
- använda hunden säkert och taktiskt rätt i olika efterspaningsuppgifter.

Ämnesområden

- Hundens beteende och inläring
- Inverkan av olika årstider och terräng på spårning
- Utbildning av hunden i olika situationer och på olika platser
- Hantering vid sökning
- Befogenheter, samarbete och handräckning
- Efterspaning av försvunnen person
- Inledande av efterspaning

12 Specialstudier för patrullhundförare: moduler

12.1 Modul 1: Grunderna för polishundverksamheten (10 sp)

Beskrivning

Den studerande sätter sig in i de grundläggande frågorna kring uppfödning av hundvalpar, en balanserad kost för hunden, hälso- och sjukvård samt polishundsordern och avtalet om skötsel och utbildning av polishunden. Dessutom bekantar sig den studerande med de grundläggande

frågorna kring vård och hantering av valphunden och i synnerhet med undervisningen av hunden samt grunderna i kontrollerbarhet, spårbarhet, efterspaningar och användning av maktmedel, inläring av hunden och handledarverksamhet. Den studerande förstår hundens beteende och beteendemodellernas betydelse för utbildningen av hunden. Han eller hon bekantar sig med strukturen i polishundverksamhetens utbildningssystem och med myndighets- och civila intressentgrupper som är centrala med tanke på polishundverksamheten.

Kunskapsmål

Efter modulen kan den studerande

- ta ansvar för fostran och vård av valpen samt för sin del för polishundens hälsovård
- känna till de dokument som styr polishundsverksamheten
- beskriva hundens beteende- och inlärningsmodeller och tillämpa dem i praktiken
- beskriva olika myndighetsinstanser och hundhobbyorganisationer samt deras uppgifter och roller
- sköta och hantera hunden samt leka med hunden
- förstå hundens teckenspråk och kan förutse hundens beteende
- grunderna i polishundens olika utbildningsområden.

Ämnesområden

- Hundens förhållanden hemma
- Rastning av hund
- Transport av hund i fordon
- Att ta hunden i arbete
- Skötsel och hantering av hund
- Hundens lärande, beteende och etologi
- Utfodring av hund
- Hundens välbefinnande
- Utbildning av ung hund inomhus
- Användning av maktmedel, grunderna för skyddspraktik
- Spårning på olika underlag
- Efterspaningar
- Lydnad

Prestationer som fordras

Deltagande i närundervisning.

Godkänt resultat på övningar, inlärningsuppgifter, grupparbeten och planering av utbildningsövningar.

Bedömningsskala

Modulen bedöms enligt skalan godkänd/underkänd.

Tidigare studier

Förutsätts inte.

12.2 Modul 2: Grundutbildning för polishund (17 sp)

Beskrivning

Den studerande fördjupar sin kompetens i olika spårnings-, terräng- och föremålssökningar som görs med polishund samt i grundläggande maktmedelsaktiviteter som utförs med polishund och polishundens kontrollerbarhet. Under skyddsövningarna sätter sig den studerande in i grunderna för träning med munkorg. Under modulen utförs också en ibruktagningsgranskning av spårning och efterspaning av föremål och personer.

Kunskapsmål

Efter modulen

- förstår den studerande betydelsen av polishundens utbildning i kontrollerbarhet i polishundens arbetsuppgifter och kan utbilda polishunden i kontrollerbarhet
- kan den studerande beakta årstidernas betydelse i utbildningen av polishundar
- kan den studerande självständigt öva på person- och föremålssökning med hund på olika underlag
- kan den studerande styra sin hund så att hunden kan användas i spårnings-, föremåls- och personsökningsuppgifter som stöder hundutbildningen
- kan den studerande lära sin hund att spåra även på krävande underlag
- förstår den studerande betydelsen av träning med munkorg i skyddsträning och kan träna hunden med munkorg
- kan den studerande tillämpa polisen bastaktiker vid träning av patrullhund och i olika taktiska situationer.

Ämnesområden

- Lydnadsträning
- Ibruktagningsgranskning av spårning, föremåls- och personspaning
- Skyddsutbildning och användning av maktmedel
- Spårningsutbildning
- Sökutbildning
- Skötsel och hantering av hundar
- Kontrollerbarhet

Prestationer som fordras

Deltagande i närundervisning.

Godkänt resultat på övningar, inlärningsuppgifter, grupparbeten och planering av utbildningsövningar.

Godkänt resultat på ibruktagningsbesiktning av spårning, föremåls- och personsökning eller godkänd inlärningsdagbok om kompetens. I Polisstyrelsens föreskrift "Polishundsverksamhet" finns separata anvisningar om prestationskravet.

Bedömningsskala

Modulen bedöms enligt skalan godkänd/underkänd.

Tidigare studier

Godkänt resultat på modul 1.

12.3 Modul 3: Fördjupning i polishundföraruppgifter (10 sp)

Beskrivning

Den studerande bekantar sig med polishunduppgifter på allmänna platser. Han eller hon bekantar sig med de mest centrala befogenhets-, maktmedels- och djurskyddsbestämmelserna med tanke på patrullhundverksamheten. Dessutom sätter sig den studerande in i olika verksamhets- och grupptaktiska frågor i olika situationer och förhållanden. I modulen utförs ibruktagningsgranskning av maktmedel, beteendeprov för polishund (BH-prov) samt uthållighetsprov för polishund (AD-prov).

Kunskapsmål

Efter modulen

- har den studerande utbildat sin hund så att den kan genomgå polishundens beteendeprov (BH-prov) och polishundens uthållighetsprov (AD-prov)
- kan den studerande beakta arbetsuppgifter och träning på allmänna platser
- känner den studerande till den med tanke på polishundverksamheten viktigaste lagstiftningen om befogenheter, användning av maktmedel och djurskydd samt kan tillämpa lagstiftningen i sin verksamhet
- kan den studerande styra och använda polishunden i polisen olika taktiska situationer
- kan den studerande använda polishunden på ett säkert sätt i arbetet vid olika arbetsuppgifter.

Ämnesområden

- Kontrollerbarhet
- Sökningar
- Spårning
- Skydd
- Ibruktagningsgranskning av maktmedel
- Behörighet och polishund
- Polishundpatrull och gruppverksamhet

Prestationer som fordras

Deltagande i närundervisning. Godkänt resultat på övningar, inlärningsuppgifter, grupparbeten och utbildningsövningar.

Beteendeprov för polishund (BH-prov, bilaga 1, uthållighetsprov för polishund (AD-prov, bilaga 2)) eller godkänd inlärningsdagbok om kompetens.

Utförande av ibruktagningsgranskning av maktmedel eller godkänd inlärningsdagbok om kompetens. I Polisstyrelsens föreskrift "Polishundsverksamhet" finns separata anvisningar om prestationskravet.

Bedömningsskala

Studieperioden bedöms enligt skalan godkänd/underkänd.

Tidigare studier

Godkänt resultat på modul 2.

12.4 Modul 4: Utvecklingsuppgift (3 sp)

Beskrivning

Lärdomsprovets mål är att utveckla och fördjupa den studerandes kunskaper, färdigheter och arbetslivsberedskap: informationssökning, en bred tillämpning av kunskap och färdigheter, utvärdering av det egna arbetet samt skriftliga och muntliga kommunikationsfärdigheter. Ämnet för utvecklingsuppgiften ska stöda polishundsverksamheten.

I arbetet med och rapporteringen om utvecklingsuppgiften inom specialiseringsstudierna för patrullhundförare iakttas i tillämpliga delar lärdomsprovsanvisningarna för polis (YH) -examen.

Utvecklingsuppgiften kan utföras antingen individuellt eller i par. Den kan vara funktionell, forskningsmässig eller en portfolio. Olika typer av lärdomsprov varierar beträffande genomförandesättet och processen, och de bedöms också litet olika. I bedömningen beaktas både dess innehåll och utseende.

Kompetensmål

Efter att ha gjort upp utvecklingsuppgiften med godkänt resultat kan den studerande

- göra upp en plan/projektplan för utvecklingsuppgiften
- genomföra ett praktiskt utvecklingsprojekt
- rapportera om resultaten av utvecklingsuppgiften.

Ämnesområden

- Utveckling av verksamheten, kvaliteten eller inhämtande av information
- Planering och rapportering av utvecklingsuppgiften
- Genomförande av utvecklingsuppgiften

Prestationer som fordras

Godkänt resultat på utvecklingsuppgiften.

Bedömningsskala

Utvecklingsuppgiften bedöms på skalan 0–5 så att 0 är underkänd, 1–2 nöjaktig, 3–4 god och 5 berömlig.

Tidigare studier

Godkänt resultat på modulerna 1–3.

13 BILAGA 1: Granskning av polishundars uppförande

Granskningen genomförs som en del av patrullhundförarutbildningen av polishundar.

Hundföraren ska med den utbildade hunden visa att hen har kunnat utbilda sin hund så att den gör en godkänd prestation i granskningen av uppförande.

Granskningen utförs av Polishundsinsrättningen under den grundläggande utbildningens period 9 (grundperiod VI).

Granskningen fördelar sig i två olika delprestationer: hanterbarhet och inställning till omgivningen.

Före granskningen genomförs ett test av passivitet. I samband med detta kontrolleras tatueringsnummer och/eller mikrochip-nummer. Bedömningen av passivitet görs även i andra delar av provet.

Delen hanterbarhet innehåller tre rörelseprestationer. Inställning till omgivningen innefattar flera mindre delprestationer. Granskningen tas emot av Polishundsinsrättningens lärare/utbildare eller en granskare som godkänts av Polishundsinsrättningen.

Granskningen betygsätts med betyget godkänd eller underkänd.

För att få betyget godkänd ska hundföraren och hunden (hundekipaget) få betyget godkänd i alla delprestationer.

Om hundekipaget får underkänt för någon rörelse ska denna rörelse utföras på nytt inom en angiven tid. När prestationerna utförs ska hunden ha en kedja av metall som inte stryper till runt halsen. Hundföraren är klädd i tjänsteuniform.

Det är tillåtet att tacka hunden efter varje rörelse.

Beroende på prestation är hunden kopplad med ett koppel eller en lång lina (5 meter) eller den är okopplad.

Efter prestationerna ger granskaren en muntlig bedömning till föraren och upprättar en skriftlig sammanfattning av prestationen.

Den skriftliga bedömningen sparas på polishundsinsrättningen och meddelas till hundförarens polisdistrikt.

Godkända prestationer meddelas till Finska Kennelklubben.

Hanterbarhet

I hanterbarhet granskar man relationen mellan hund och förare samt hundens uppförande och mottaglighet för störningar. Hunden måste visa att den identifierar polispersonal som deltar i situationen på så sätt att den kan användas utan risk som ett taktiskt redskap i

gruppverksamhet. Hunden får inte gnälla, skälla eller yla utan orsak. Rörelserna bedöms enligt skalan godkänd–underkänd.

Hanterbarhet innebär att hunden ska ligga kvar på marken när föraren försvinner utom synhåll i fem minuter. När föraren kommit tillbaka till hunden skjuts två skott, och då ska hunden ligga kvar. Hunden får vara kopplad.

I följsamhet ska hunden den hålla sig bredvid sin förare i gång- och löpfart, i svängningar åt båda hållen samt i helomvändning. Följsamhet utförs kopplad.

Avstånd innebär att hunden på order av föraren ska förflytta sig ca 40 meter framåt och lägga sig ner på marken på förarens order. Föraren förflyttar sig på order till sin hund.

Från rörelse till liggande ställning ska hunden lägga sig ner på order och ligga kvar. Föraren fortsätter ca 30 steg och hunden ska komma till sin förare på order.

Hunden ska hämta ett föremål som föraren kastat och överlämna det till föraren.

Inställning till omgivningen

I den här delen granskas hundens beteende på växlande platser och situationer samt förarens förmåga att leda och kontrollera sin hund.

Inställning till omgivningen utförs som en fortlöpande händelse. Prestationerna som granskas utförs i samband med s.k. normal polispatrullering.

Helhetsintrycket är en avgörande faktor för godkännande av inspektionen.

Delprestation ska utföras på dagtid. Under prestationen rör man sig med bil för polishundpatrull, och stannar emellanåt för att utföra olika uppgifter.

Delprestationen ska innehålla åtminstone följande element: olika golvytor, olika trappor, höga platser, öppna stora utrymmen, vanlig stadsmiljö, livlig fordonstrafik, möten med andra hundar, möten med personer som rör sig på olika sätt, möte och kommunikation med en grupp personer.

Under prestationerna får föraren ge sin hund nödvändiga tränade order.

Inspektören har rätt att förnya prestationer eller ändra dem om hen anser det nödvändigt.

De nedan beskrivna prestationerna är förslag och inspektören kan ändra dem efter individ så att de passar platsen och situationen i fråga.

Hunden hålls kopplad under prestationerna enligt anvisningar från inspektören och den har ett halskedja av metall.

Hunden ska följa sin förare på vänster sida och när de stannar ska den sätta sig på sin förarens vänstra sida. Hundpatrullmannen kan också gå på hundens vänstra sida. Vid väntan kan hunden sitta, ligga eller stå lugnt vid sin förare.

Förlopp vid granskning av uppförande

1) Att bekanta sig med hundpatrullmannen

Hundföraren anmäler sig tillsammans med hunden hos inspektören vid hundpatrullbilen.

Inspektören berättar i detta skede mer specifikt om delprestationens förlopp. Hunden får tid att bekanta sig med inspektören som fungerar som patrullman i patrullen och som bilförare. Under hela prestationen observeras hundens inställning till inspektören.

2) Uppförande i bilen

Under prestationen ska hunden uppföra sig lugnt i bilen. När hunden tas in i och ut ur bilen ska föraren ha kontroll över hunden. När hunden tas ut ur bilen ska den kopplas med ett patrullkoppel.

En gång under prestationen lämnas hunden ensam i en låst bil i 5–10 minuter. Bilen ska parkeras i område i centrum så att normal trafik passerar den. Hundföraren avlägsnar sig utom synhåll. En gång ska en s.k. målhundförare med hund passera bilen.

3) Uppförande i livlig stadstrafik

Denna del utförs som fotpatrull i livlig stadstrafik.

Hunden är hela tiden kopplad i patrullkoppel, den ska röra sig lugnt på sin förares vänstra sida och när föraren stannar ska den sitta lugnt på sin förares vänstra sida.

Fotpatrullering ska genomföras på torg, järnvägs-/busstation, gågata ed. plats. Där ska finnas gång över gatan och stopp samt vistelse på plats. Likaså ska det finnas olika trappor och underlag på rutten.

Hunden ska förhålla sig passiv till gångtrafikanter och fordon, och den ska vaksamt observera omgivningen.

4) Inställning till distraktioner i en park

Fotpatrullen beger sig till en park e.d. där hunden ska ställas inför följande situationer:

Hundpatrullen går längs en parkgång, gata, väg eller liknande och en cyklist passerar den bakifrån och ringer samtidigt på ringklockan. På längre avstånd vänder cyklisten och kommer emot föraren och hunden. Samtidigt ringer hen återigen på ringklockan. Omkörningen ska ske så att den kopplade hunden befinner sig mellan föraren och den passerande cyklisten.

I samma uppgift möter patrullen en annan hund. Hunden ska uppföra sig neutralt när den passerar eller möter en annan hund som går tillsammans med sin förare.

Minst två joggare passerar hundekipaget utan att sakta in. När joggarna befinner sig på avstånd kommer en annan joggare emot ekipaget och passerar dem utan att sakta in.

Hunden behöver inte följa exakt, men den får inte störa passerande eller mötande personer.

Föraren kan upprepa sin order "följ" eller beordra sin hund att sitta eller ligga.

5) Möte med en grupp personer

Hundpatrullen möter en grupp personer. Persongruppen ska bestå av 2–6 personer och de diskuterar mer högljutt än normalt. Hunden får dock inte provoceras på något sätt.

Inspektören tilltalar personerna och exempelvis kontrollerar deras identitet samt för dem från platsen. Hunden och föraren ska hålla sig i bakgrunden på ca 5 meters avstånd och hunden ska befinna sig bredvid sin förare samt vara lugn men observant.

6) Uppförande i stort öppet utrymme inomhus

Hundpatrullen förflyttar sig med bil till en plats som kan vara en ishall, stor och omfattande lagerbyggnad eller motsvarande.

I den här delen hålls hunden kopplad till en lång lina (5 meter) eller den rör sig fritt. Inspektören ger anvisningar efter situationen om hunden rör sig fritt eller i lina.

Under granskningen av utrymmet ska hunden röra sig på olika golvytor (betong, hal yta, ostadig yta) och i trappor (spiraltrappa, gallertrappa) och den ska gå in genom flera dörröppningar. En del av utrymmena ska vara mörka och föraren har en ficklampa till sitt förfogande.

Under inspektionen ska man medvetet orsaka några starkare plötsliga ljud.

14 BILAGA 2: Prestationskrav i Patrullhundens Uthållighetsprov (AD-prov)

Bedömning

Poäng eller vitsord ges inte för hundens prestation, utan bara "godkänd" eller "underkänd". Godkänd prestation ger hunden en AD-beteckning.

Utförande av provet följer prestationskraven för uthållighetsprovet i Saksanpaimenkoiraliitto och domare i provet är en domare som Polishundsinnrättningen har kallat in.

[Saksanpaimenkoiraliiton suoritusvaatimusta kestävyyskokeesta \(på finska\).](#)³

Förflyttning 20 km med en hastighet på 12–15 km i timmen

Hunden ska springa kopplad i normal fart på förarens högra sida bredvid en cykel. Alltför hög fart ska undvikas. Kopplet ska hållas tillräckligt löst så att hunden har möjlighet att anpassa sig till den aktuella farten. Det är inte fel att dra lätt i kopplet (att springa före), men däremot att hänga efter hela tiden.

Efter löpning 8 km tar man en 15 minuters paus. Under pausen observerar den bedömande domaren eventuella tecken på trötthet hos hundarna. Övertrötta hundar får inte fortsätta provet.

Efter pausen kör man 7 km, varefter man tar en paus på 20 minuter. Under denna paus ska hunden ges möjlighet att röra sig fritt utan något tvång. Strax före nästa löppass ska den bedömande domaren kontrollera om det förekommer några möjliga tecken på trötthet hos

---

³ <http://www.spl.fi/toiminta/koulutus/lajiesittelyt/kestavyyskoe-ad>.

hundarna eller eventuella sår på trampdynorna. Övertrötta hundar eller de vars tassor har tagit skada får inte fortsätta provet.

Efter det sista löpprovet (5 km) ska man ta en 15 minuters paus, då hunden ska ha möjlighet att röra sig fritt utan tvång. Den bedömande domaren ska nu konstatera om hunden uppvisar trötthet eller om dess trampdynor har skadats. Observationerna ska antecknas. Domaren och ledaren av provet ska följa hundarna, om möjligt med cykel eller bil. Det är nödvändigt att en bil följer deltagarna i provet, så att hundar som visar tecken på att de inte klarar av uthållighetstestet kan transporteras med bil.

Prestationen i provet godkänns inte om hunden mister all sitt temperament och sin hårdhet, uppvisar onormalt trötthet eller orkar inte springa i en hastighet på 12 km/h (1 km/5 min.), utan behöver betydligt längre tid för prestationen.

Efter löpprovet ställer sig förarna enligt domarens anvisningar på övningsbanan och de kopplade hundarna följer föraren till en grundposition. Varje deltagare utför på sin tur prestationen "följa fritt" tillsammans med sin hund. Aktiviteten kan även utföras löst kopplad. Prestationen måste utföras enligt anvisningar för provet. Under aktiviteten utförs inget skjutprov.

Dessutom ska domaren försäkra sig om hundens oklanderliga mentala tillstånd. Bedömaren beslutar om sättet som provet genomförs på.